

Budajenő Község Önkormányzata

2093 Budajenő, Fő u. 1-3.

Tel: +36 26 371068. fax: +36 26 371062, e-mail: hivatal@budajeno.hu

7. napirendi pont

Előterjesztés

Budajenő Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. március 23május 25-ei ülésére

Tárgy: Beszámoló a Budajenői Települési Értéktár Bizottság 2022. évi tevékenységéről

Tisztelt Képviselő-testület!

Csörgő Józsefné értéktár bizottság elnöke benyújtotta a Budajenői értéktár beszámolóját.

A települési értéktár működését a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény (a továbbiakban: Htv.), valamint a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok értéktárba való felvételéről és az értéktár bizottságok munkájának szabályozásáról szóló 324/2020. (VII.1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) szabályozza.

A Rendelet 4. § (1) bekezdés c) pontja értelmében: „A Települési Értéktár Bizottság évente beszámol a tevékenységéről az alapító önkormányzatnak.”

A beszámoló jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Kérem az alábbi határozati javaslat alapján döntésük meghozatalát!

Budajenő Község Önkormányzat Képviselő-testületének

.../2023. (... ..) számú határozata

Beszámoló a Budajenői Települési Értéktár Bizottság 2018-2022. évi tevékenységéről

Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Budajenői Települési Értéktár Bizottság 2018-2022. évi tevékenységéről szóló beszámolót elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Budajenő, 2023. május 19.

Tisztelettel:

Budai István
polgármester

ÉRTÉKEINK

„A dolgok egyetlen valódi értéke, amit mi adunk nekik.”

Települési Értéktár Bizottság összefoglaló beszámolója

2018. május 30. – 2023. május között végzett munkájáról

2018. május 30. – 2018. december 31.

Jogsabályi háttér

A magyar kormány, a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvénnyel teremtette meg azt a jogi keretet, amely lehetőséget biztosít a nemzet számára fontos értékek szervezet gyűjtésére és kategorizálására. A nevezett törvény 3. § (2) bekezdése alapján a települési önkormányzat Települési Értéktár Bizottságot hozhat létre.

A jogsabályi háttér másik fontos eleme a 324/2020. (VII.1.) számú kormányrendelet, amely a magyar nemzeti értékek és hungarikumok értéktárba való felvételét és az értéktár bizottságok munkájának szabályozását határozza meg.

Budajenő Község Önkormányzata 2018. április 26-ai testületi ülésén határozott a Települési Értéktár Bizottság megalakításáról. Az Értéktár Bizottság 2018. május 30-án megtartotta alakuló ülését. Az alakuló ülésen megválasztotta a tisztségviselőket, valamint elfogadta az értéktár bizottság szervezeti és működési szabályzatát, továbbá jóváhagyta az értéktárba való felvételnél használt adatlap tartalmát.

Az alakuló ülésen elfogadásra került az év hátralévő időszakára vonatkozó munkaterv.

A Bizottság tagjai: Hargitainé Bárczy Orsolya

Bodnár Istvánné

Pintér Zsófia

Szabó Attila

Csörgő Józsefné

A megalakulás évében, 2018-ban követve munkatervünket, négy alkalommal - május 30., július 05., november 05., december 13. – tartott ülést a Bizottság és 16 határozatot hozott a helyi és megyei értéktárba való felvételtől.

Pont abban az évben költöztünk (1998.) Budajenőre, amikor alapításának 800 éves évfordulóját ünnepelte. Ismertem a település történetét, de az értéktár vezetéséhez célom volt, a Zsámbéki-medencének, a település földrajzának és helytörténelmének részletesebb, tényszerű, adatokra épülő megismerése a fellelhető levéltári írásokból, korábbi monográfiákból, helyi kiadású lapokból, régi könyvekből.

Értékek azok az alapelvek, erények vagy tulajdonságok, amelyek egy személyt, tevékenységet, vagy tárgyat jellemeznek, és amelyeket kisebb, vagy nagyobb társadalmi csoport pozitívnak, jelentőséggel bírónak tekint. Az értéktárba való bekerülés nivót biztosít nemcsak az értéknek, hanem a településnek is.

Ahhoz, hogy a helyi értékek meghatározása az értéktári szempontok alapján történhessen, a bizottság hosszútávú célként, egymásra épülő feladatok összeállítását tűzte ki, amelyben tevőlegesen mindenki - a lakosok is - rész tudnak venni.

Munkatervünk elfogadásával, elkezdődött az előkészítő, gyűjtő, rendszerező munka.

A közös munka eredményeként a **települési értéktárba** felvételre került épített értékeink:

1. Székely betlehemes – „a Budajenőre telepített székelyek betlehemezése”
2. Szent Mihály Öregtemplom és kálvária az Ó-temetővel
3. Skót bencés rendház épületegyüttes
4. Magtár
5. XIX. századi földbevált pincesor
6. Szent Péter és Pál katolikus templom
7. Tűzoltószertár a két lajtoskocsival
8. Útszéli keresztek
9. 70 éves „Kitelepítési megemlékezés” – a Ringlein Táccsoport előadásában
10. Lack Mihály – Miska bácsi – Heimat című könyve a kitelepítésről
(Ferenc Regős, Michael Lack, Johann Stelly, Anton Lack: Jaina und Tölek 1996-ben adták ki, Gaildorfban)
11. „Téltemetés” című dramatikus játék (előadás)
12. „Egy este a fonóban” című táncjáték
13. Baricz András cipésmesterről készült film – készítette Szabó Ferenc
András bácsiról készített diaporáma az első nagy nemzetközi versenyén Spanyolországban "3er. CONCURS INTERNACIONAL D' AUDIOVISUALS "RIPOLLET VISUAL ACCIO" fődíjat: "Gold Medal FIAP" címet kapott!

A települési értékek közül, a Megyei Értéktárba került:

- a „Budajenőre telepített székelyek betlehemezése” – kulturális érték
- Szent Mihály Öregtemplom és kálvária az Ó-temetővel” – épített érték
- Skót bencés rendház épületegyüttes – épített érték
- Magtár – épített érték

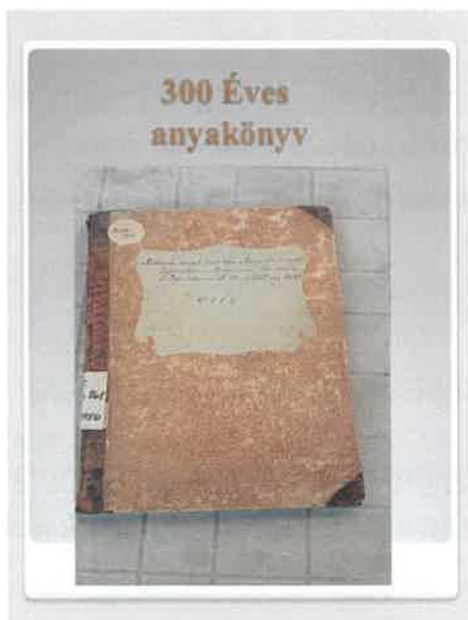
A Megyei Értéktár éves programját megismerve, már Szüret és Borünnep alkalmából, Pest megye építészeti értékeit bemutató „Vándorkiállítást” szerveztünk. A kiállítást szeptember végéig lehetett megtekinteni a Magtár alsó szintjén.

Folyamatos feltáró, kutató munkát végeztünk, időben visszafelé haladva, nevezetes időpontokat, évfordulókat, eseményeket keresve. Ebben elsősorban az egyházi iratokra támaszkodhattunk, amelyet Gábor atya engedélyezett. A feltáró munkában Hargitainé Bárczy Orsolya levéltárosi múltjával és helyi egyházközségi ismeretével nagyon hatékonyan haladtunk. Sokféle könyvet, feljegyzést, több száz éves iratot olvasgatva találtunk rá a „keresett” nevezetes, évfordulós időpontokra, eseményekre.

A XVIII. századi anyakönyvekben, sváb őslakosaink nevével egyező, vagy közel azonos írású, hangzású nevekkal találkozhattunk.

Első értékeinket bemutató közösségi rendezvényünk 2018. december 1-én volt **„Az anyakönyvezés története” címmel.** Az előadás a Plébánia hivatali okmányaiban fellelhető 300 éves anyakönyvek bemutatásához kapcsolódott.

A régi anyakönyveket Gábor atya az előadás idejére rendelkezésünkre bocsátotta, melyekből helyben, kisebb kiállítást készítettünk.

A közel azonos nevű sváb lakosok részére az anyakönyvi bejegyzésről, másolati emléklapot ajándékoztunk.

Az összejövetel nagyon hangulatos beszélgetéssel folytatódott, számos érdekes

egyházi könyvvel és irattal ismerkedhettek meg a részt vevők.

2018-ban volt Budajenő alapításának 820. évfordulója. Az ezredforduló óta eltelt két évtizedben folyamatos fejlődés eredményeként lépésről-lépésre szépültek meg a település épített örökségei, váltak műemlékké, felújításuk, átépítésük után új szerepet, is kaptak, lettek a lakosság kedvelt közösségi helységei. Erről a húsz éves változásról az önkormányzat kiadványt, amelynek összefogására Polgármester úr októberben kért fel. Egy 8 fős munkacsoport alakult, amelynek tagjai azok lettek, akik munkájuk során részesei voltak az eseményeknek, jó ismerői a települési változásoknak és pontos adatokkal szolgálhattak. A könyv megírására a korábbi kiadvány íróit kértük fel. Simon István betegsége miatt már nem vállalta, írotársát Szilágyi Károly ajánlotta. A könyv szerkezete, tartalmának váza már december elejére elkészült, megjelenési időpontját 2019. április 1-re terveztük. A folyamatos gyűjtőmunka közben maga a könyv szerkezete, tartalma és formája is képlékeny volt, az írói szabadság mellett, de az önkormányzat elvárásainak megfelelően.

2019. január 01. – 2019. december 31.

A közösen tervezett és elfogadott 2019. évi munkatervünk is gazdag eseménydús évet jelentett. A tervezett XX. századi 1900-1950 közötti Budajenő történetét bemutató kiállításhoz a gyűjtő munkánkat nemcsak fotók és írott emlékek formájában, hanem kisebb tárgyi eszközök felkutatásával, használati tárgyakkal is folytattuk.

Helyi értékünk Lack Mihály – Miska bácsi – Heimat című könyve, amely eredetileg német nyelven íródott, visszaemlékezések formájában, Budajenő és Telki kitelepítéséről szól. Az értéktár gondozásában a Német Nemzetiségi Önkormányzat magyar nyelvre fordíttatta, és az Önkormányzat támogatásával az őszi Borünnepi rendezvényen került bemutatásra:

 Budajenő és Telki története címmel

 A település 820 éves évfordulójára tervezett könyv nem jelent meg 2019. március végén a szerzői együttműködés idő előtt lezárult. Az elkészült anyagok archiválásra került.

Az időben visszafelé haladó egyházi és levéltári kutató munkánk közben, újabb nevezetes időpontokat, évfordulókat találtunk. Az egyházi iratokat továbbra is Gábor atya bocsátotta rendelkezésünkre. **2019-ben a Szent Péter és Pál katolikus templom, felszentelésének 260. évfordulóját ünnepelte.** Erre az alkalomra „templomtörténeti” kiállítást terveztünk a Falunapra, június végére.

A kiállításhoz Gábor atya segítségével állítottuk össze a kiállítás szempontjait. A bemutatandó anyagokat ezt követően kezdtük el gyűjteni házról-házra érdeklődni, a féltett személyes tárgyakat egy rövid időre kölcsön kérni. A tárgyi eszközöket, képeket, egyházi kegytárgyakat, imakönyveket, rózsafüzéreket, ruhákat a Plébánián gyűjtöttük össze, rendszereztük és válogattuk a szempontok, méretek, témák alapján. A személyes, vallási tárgyak gyűjtésében, Hargitainé Bárczy Orsi, Radics Margó és Olasz András vettek részt.

Az írásokból, könyvekből és levelekből sok érdekességet, történetet megismertünk, a személyes beszélgetések során múltbeli családi eseményekbe pillanthattunk be. Maradandó élmény volt mindannyiunk számára!

A kiállítást a felújított Magtár földszinti részébe terveztük. A Megnyitó **2019. június 28-án** volt. A kiállítás táblákon fotókkal mutatta be a templom építésének történetét, a templombelső kialakítását, a felújított oltárszekrényt (tabernákulum), a kápolnát és a sekrestye erekleit, a karzatot és a harangokat.

Ezek mellet egyházi szertartásokhoz kapcsolódóan többféle misekönyvet, miseruhákat, imakönyveket és egyházi szertartások alkalmával használt zászlókat, valamint helyi szokás szerint Úrnapi körmenethez kapcsolódó „Jézus szíve” virágsátor került felépítésre. A látogatók első alkalommal tekinthették, ismerhették meg a műemlék apáti kelyhet.

A tér, valamint a tárgyak elrendezését, előre megterveztük, hogy az összegyűjtött anyagokat a kialakított tematika szerint lehessen bemutatni. Így nemcsak a templom történetét, hanem a hívők valláshoz kötődő személyes tárgyi is bemutatásra kerültek.

Régi fotókkal és tárgyakkal idéztük fel az egyház közösségi életét a keresztelőt, az elsőáldozást, a házasságkötést, az elhalálozást, a cserkészlet szerepét, a karitatív szolgálatot. A kiállításához az egyedi fotókat Jandó Zsuzsa és Bozzai Attila készítették. A kiállítás megnyitóját a Budajenői Német Hagyományőrző Dalkör, az egyházi Adocco kórus és az Osztie testvérek gitárduója tette még ünnepélyesebbé. A kiállítás, egyszeri és egyedi formájában nagyon sikeres volt, sokan sajnálták, akik a megnyitóra nem tudtak eljönni, hogy csak a rendezvény ideje alatt, 2 napig, lehetett megtekinteni. Ez a kiállítás a közösségi felajánlások és munka nélkül nem valósulhat volna meg!

A külhoni értéktári együttműködésünknek köszönhetően – Székelyföld, Gyergyómedence – 2019. augusztus 20-ára különleges kiállítást sikerült Budajenőre hozni.

Az Öregtemplom melletti területen felállításra került a Korona udvar. A 4,8m x 3,5m „körbejárható” koronát, mely minden apró részletében a Szent korona mása, Elekes Gyula, a Székelyudvarhelyi Művelődési Intézet Igazgatója álmodta meg és készítette el.

Rendhagyó történelemóra keretében - amely nem csak gyerekeknek szólt - lehettünk részesei a Korona történetének az Öregtemplomban. Horváth Lajos Ottó, a Nemzeti Színház művésze, Jászai Mari-díjas színművész, valamint Farkas Tünde népdalénekes előadásában régi magyar énekek és korabeli népballadákat kíséretében Szent István intelmeit hallgathattak meg a kisiskolások és az

érdeklődő lakosság. A tanulók az előadás után papírkoronát is koronát hajtogathattak.

A korona részeit, jelképeit is bemutató kívül-belül körbejárható „koronaudvar” mindenki számára elérhető volt szeptember közepéig, az Öregtemplom melletti szabadterén mapközben és

megvilágítottan is, egészen este 9 óráig.

A hagyományokat megtartó őszi rendezvényünk a Szüret és Borünnep, mindig sok látogatót vonz.

A kétnapos rendezvény péntek esti eseményére:

a helyi „Bökögető” Klub kézimunkáiból,

Hegyaljai Tünde népi iparművész alkotásaiból és az által vezetett

„Két kezem – festegess velem” gyermek „festő” csoport munkáiból kiállítására készültünk. A gyerekek alkotásainak bemutatására a fali képsínes rendszerhez könnyen illeszkedő, mobil rendszerű kiállítási installációt találtunk ki, amelynek költségét Komp György képviselő vállalta és készítette el az értéktár számára.

A kiállításon színvonalas gyermek festményeket és a helyi kézműves asszonyok színvonalas, helyi hagyományokat tükröző kézimunkáit, valamint Hegyaljai Tünde képei és festményeit (olaj, pasztell, kevert technikák) láthatták az érdeklődők. Kiállított képeikért a gyerekek elismerő oklevelet kaptak. A kiállítás népszerű és sikeres volt, a környező iskolákból, óvodákból sok látogató csoport érkezett, a gyerekek alkotásait szeptember végéig lehetett megtekinteni.

🏠 Az év vége közeledtével a tervezett könyv megjelenítése újra napirendre került. A szerződés megszűnése után a könyv további szerkesztése csak részletekben folytatódott, a tervezett fejezetek hiányosak voltak, ennek teljes befejezésére a hátra lévő két hónap nem lett volna elegendő. Az örökségvédelmi séta szövegrésze és a fordítások (német, angol) készen voltak, a kép és szöveg összeillesztése, a tördelés és a korrektúra maradt hátra, a nyomdai leadásig. Polgármester úr karácsonyra kérte ennek megjelenítését. A könyv befejezéséért mindannyian sokat tettünk, így 2019. december 13-ára a Barangolás Budajenőn - című könyv, 500 példányban elkészült.

Az adventi hetekhez egyre több szokás, hagyomány és kulturális program kapcsolódik. December bővelkedett: családi nap, Mikulás, Gyertyagyújtás, óvodai karácsonyi vásár, Luca napi gyertyakészítés, Székely társulat előadása, *Dániel-játék színházi előadás, karácsonyi koncert, Székely betlehemes.*

A Magtár kulturális és közösségi életünk fontos helyszínévé vált. A gyönyörű földszinti csehsüveg boltozatos térben, rendhagyó szimultán színpadi elrendezéssel, első alkalommal került sor színházi élményt nyújtó előadásra, egy középkori misztériumjáték bemutatásával.

🕯️ december 14-én a Dániel játék

A liturgikus játékot, a Zeneakadémia Egyházzene Tanszék Zsámbéki Gyermekkara, a Schola Academica előadásában láthattuk. A szereplők többsége 7-14 éves gyerek és néhány 18-25 év közötti fiatal. Az előadás, teltházas volt, több mint 100 fő vendéggel.

🕯️ december 22-én „Paradicsom kőkertjében” címmel karácsonyi koncert volt a Szent Péter és Pál katolikus templomban.

Farkas Tünde és zenésztársai, valamint a Váci Collegium Musicum Marianum Gyermekkórusa karácsonyi moldvai, erdélyi, magyar és gregorián dalokat énekeltek.

A Települési Értéktár Bizottság megalakulásától eltelt másfél évben a bizottság tagjai önkéntes, értékteremtő munkájukkal szélesebbre tárták a kultúra kapuját.

A 2019. évi önkormányzati választás után a Települési Értéktár Bizottság - a megalakult új testület döntése alapján az Önkormányzat 3. bizottságaként - SZMSZ módosítása szerint – önkormányzati bizottság lett, tevékenységét továbbra is 2012. évi XXX. törvény a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló törvény szerint végezve.

2020. január 01. – 2020. december 31.

„A kultúra mindenkié, nem csupán egy szűk elité, [...]”- gondolattal hozta létre az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) támogatásával a Nemzeti Színház, a Déryné Programot.

A Déryné program célja, hogy változatos színházi előadásokkal színesítsék a kistépülések (kisvárosok, falvak) kulturális programjait.

A fenti kulturális programra az Értéktár pályázatot nyújtott be és e program keretében a Nemzeti Színház művészeinek előadásában, három önálló előadói estet mutathattunk be a „Színház” Magtárban. Az előadások díjmentesek voltak.

Az elnyert előadások:

- Fedák Sári est -- Szűcs Nelli – Jászai Mari-díjas, érdemes művész,
- Mezei Mária est -- Tóth Augusztá – Jászai Mari-díjas, érdemes művész
- *Pustol a hó, avagy könnyű neked Szarvas Józsi est -- életregény alapján készült Szarvas József – Jászai Mari-díjas, érdemes és kiváló művész, a MMA rendes tagja előadásában.*

2020. március 8-án (vasárnap) 18.00 órai kezdettel kerül bemutatásra, a **Fedák Sári est**, melyen közel 80 fő vett részt.

Az est végén Szűcs Nelli művésznő közönségtalálkozót tartott, mesélt az érdeklődőknek Fedák Sári életéről, közös szülővárosukról, Beregszászról és a darab keletkezésének háttéréről.

A közben kialakult Covid járvány miatt, március 15-től minden közösségi rendezvény felfüggesztésre, törlésre került. Így a további két előadást - a Nemzeti Színházzal való közös egyeztetés alapján - egy későbbi időpontban újra igényelhettük.

- 📖 **Mezei Mária est** -- *Tóth Augusztá – Jászai Mari-díjas, érdemes művész,*
- 📖 **Pustol a hó, avagy könnyű neked Szarvas Józsi est** -- *életregény alapján készült Szarvas József – Jászai Mari-díjas, érdemes és kiváló művész, a MMA rendes tagja előadásában.*

A Nemzeti Művelődési Intézet Pest Megyei Irodája új szakmafejlesztő programsorozatot indított el 2018. december 11-én, hogy bemutassa az értéktári munka jó gyakorlatait a megye településeinek. Az értéknapon a szakmai előadások mellett Pest megye több értéktára is bemutatkozott. 2019-ben Hévízgyörkön tartott „Pest megyei Érték Napon” Budajenő is bemutatkozott.

Az NMI Pest Megyei Igazgatósága több járást érintő települési értéktárak szakmai napjának helyszínéül Budajenőt választotta. A Pest Megyei Érték Nap” 2020. március 24-én (kedden) 10.00 órától kerül volna megrendezésre, de a veszélyhelyzetre való tekintettel az értéknapi program is elmaradt.

1998-ban teleháza és könyvtára is volt a településnek. Azután egyszer csak megszűnt és hosszú évtizedig nem is volt. 2016 óta foglalkoztatott az a kérdés, hova lett, miért nincs? 2018-ban kezdtem utána járni, felkutatni mi is történt a könyvtárral.

Az értéktár feladata nemcsak a helyi értékek felkutatása, hanem az értékteremtés is, amely a közösség érdekeit szolgálja. A veszélyhelyzet csendes időszakában aktívabban kerestem a könyvtár „nyomait”. Miután közadatok fellelhetősége nem került elő, így át kellett értékelni, és egy teljesen új alapokra épülő, másként működtethető könyvtárban gondolkodni. Polgármester úrral való megbeszélések alapján, az új kistelepülések számára kidolgozott KSZR – Központi Szolgáltató Rendszer - formát választottuk, amely a Pest megyei Hamvas Béla Könyvtár tagkönyvtárává válást jelentette. A leendő könyvtár számára a Hagyományőrzők Házában a kisterem volt alkalmas helyiség, amely méretében még elfogadható volt.

- 📖 39/2013. (V. 31.) EMMI rendelet a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről szóló törvényi előírást betartva - a könyvtári rendszerhez való csatlakozás eljárásmódját végig járva, egészen az együttműködési megállapodás megkötéséig, szeptemberig tartott. A könyvtári rendszerhez 2021. jan. 2-ától csatlakozhattunk.

A Magtár melletti Tó park lehetőséget adott új kulturális színtér kialakítására.

A helyhez illő kültéri installációk készültek, amelyen első alkalommal a Gyergyószárhegyi Kulturális Központ mutatkozott be – „Gyergyószéki Értékeink” és a Szárhegyi szoborpark alkotásaiból készült fotóválogatással.

Hosszú szünet után, július végén ismét színházi előadásra készülhettünk.

A *Déryné Program* keretén belül, immár második alkalommal került sor Nemzeti színházi előadásra. Július 29-én 19.00 órai kezdettel, *Pustol a hó* címmel, *Szarvas József életútját* bemutató előadói estet láthattuk.

A nyári hónapokban a Könyvtár szervezése újra középpontba került. Év végére a kijelölt helyiséget, kisebb felújítással, fogadókészre kellett hozni. A Megyei Könyvtárral egyeztetve a belső tér kialakítását, elrendezést, az alap berendezések (polcok, szekrények, gyereksarok elemei, lámpák és egyéb eszközök) kerültek kiválasztásra, melynek teljes költségét az Önkormányzat vállalta.

Egy új könyvtár elindítása mindig nagy feladat, a XXI. századi könyvtárak már nemcsak a klasszikus könyvtári szerepet töltik be, hanem ennél szélesebb igényeket kell kiszolgálniuk. A KSZR rendszer komoly szakmai támogatást nyújt, nem várja el a könyvtárosi tapasztalatot, de alap könyvtárosi ismereteket mindenképpen. A leendő könyvtárost, NMI által szervezett segédkönyvtárosi tanfolyamra iskolázta be az Önkormányzat. A KSZR feladatokat megismerve egyre inkább egy gyakorlott könyvtárosra volt szükség, aki tapasztalattal és szakmai ismereteivel biztos alapokra építheti fel az induló könyvtárat, közösségi teret.

A Magyar Faluprogram 2021. évre kiírt pályázatában közösségi feladatokat ellátó 1+1 éves programra lehetett pályázni, megadott személlyel.

Seregley Erzsébet könyvtár - pedagógia szakos tanárt kértem fel erre a feladatra, aki több évtizedes könyvtárosi múlttal és tapasztalattal rendelkezik. Erzsébet friss nyugdíjasként örömmel vállalta ezt a feladatot. A pályázatunk támogatottságot kapott, így Seregley Erzsébet bérköltségét az Önkormányzat 12 hónapra 2021-2022 évre támogatásként megkapta.

„Könyvtárban lenni jó: néha úgy érzi magát ott az ember, mint valami pályaudvaron, s ha egzotikus tájakról olvas, mintha vonat röpítené távoli partok felé.”

Umberto Eco

A Covid-19 miatt 2020 okt. – 2021 máj. között közösségi programok nem voltak.
2021. január 01. – 2021. december 31.

2020 év végén közös program született a Budaörsi Jakob Bleyer Heimatmuseum és a Budajenői Települési Értéktár szervezésében a „Hit közösséget teremt” - egyház és nemzetiség – elnevezéssel.

A célja: *a kapcsolati háló, mint érték* gondolatsor mentén – tudományos előadások, szemináriumok, kiállítások, rendezvények, gyerektáborok szervezése.

Partnerei:

- a Jakob Bleyer Heimatmuseum - kutatóhely, közösségi tér, országosan ismert élő múzeum,
- a Verein Ungarndeutscher Kinder/Egyesület a Magyarországi Német Gyermekéért (VUK) – nemzetiségi hagyományőrző, egyesület és
- a Budajenői Magtár – a Kárpát-medencei Nemzetiségek zarándok és kegyhelyeit bemutató állandó egyházi kiállítás helyszíne, zarándokszállással rendelkező, kulturális közösségi tér.

2021-es programunk kulturális héttel indult a Magtárban -- 2021. jún. 21 – 26.

Cédrus Művészeti Alapítvány irodalmi estje -- a Napút misztika- számának találkozója

Hit Közösséget teremt Konferencia

Az elnyert pályázattal a Magtárban lévő „Mária Útjain” állandó kiállításhoz német nyelvű kiegészítés készült. A konferencia témájához a német nemzetiség kultúráját, Budaörs és Budajenő értékeit bemutató kiállítások kapcsolódtak.

Népzenei est - „Feltekinték nagy magos mennyégbe!”

Mária énekek, archaikus népdalok, XVII. századi magyar történelmi énekek, megzenésített versek hangzottak el.

A 2020-ban elnyert Déryné Program keretében augusztus végén a harmadik Nemzeti színházi előadásra került sor, Tóth Augusztá - Jászai Mari-díjas, érdemes művész előadásában.

„Hoztam valamit a hegyekből” – Mezey Mária est

A 2021-es év újabb kulturális színtérrel a Jeine udvarházzal gyarapodott, az átépített régi óvoda épületében került kialakításra a „tájszoba” ami a sváb kultúra és hagyományos életmód tárgyi és képi eszközeit, a helyi mindennapi élet kultúráját mutathatja be. Évtizedek óta várjuk, vártuk ezt a lehetőséget!

A J B Heimatmuseum muzeológusa Jaszmann Gabriella - a Magyarországi Német Tájházak Információs Központjának a vezetője - felajánlotta segítségét. Sok fotóval rendelkezünk, időrendi, tematikai összeállítást készítettünk, kezdő lépésként az átadó kiállításra.

Az összegyűjtött tárgyak bemutatásával egy közös, hosszútávú cél fogalmazódott meg az értéktár bizottság részéről.

A település lakosságának múltbéli és jelenlegi összetétele nem összehasonlítható, de történetiségét és sajátos helyzetét mindenképpen tiszteletben kell tartanunk. A tárgyi eszközök bemutatásával egyensúlyt kell találnunk a több száz éve ide települt "Dunai Sváb" ősök és a XX. században betelepített székely lakosság kultúrája között.

Mindkét kultúra jelenléte fontos, értékeket képvisel ezért közös, egymást erősítő bemutatásuk az Német Nemzetiségi Önkormányzattal együttműködve az Értéktár jövőbeli célja.

🚩 A „tájszoba” átadására 2021. október 15-én került sor.

A Budakörnyéki Egészségprogram -- a BÖT lakosság egészségi állapotának javítása, egészségesebb élet elérése céljából szervezett őszi programjához csatlakoztunk:

Budajenő Települési Értéktár túraútvonallal

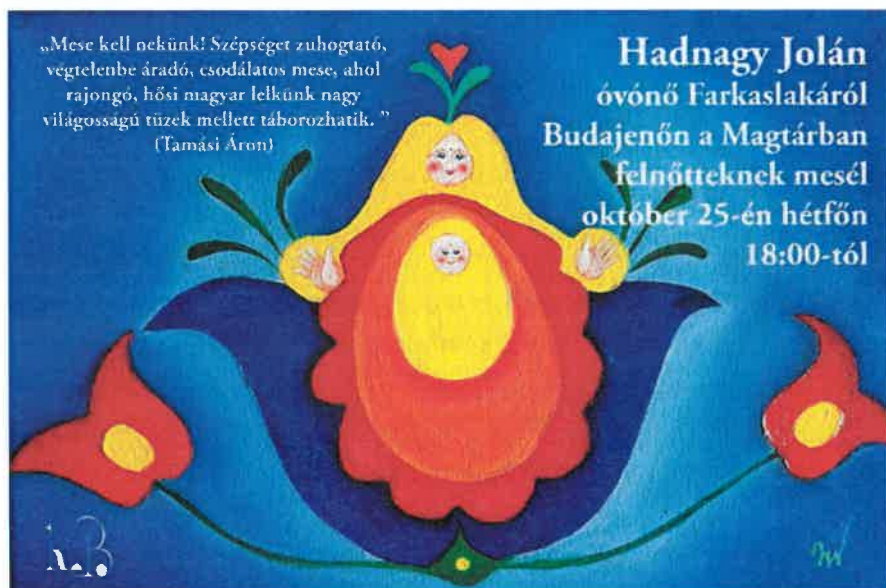
Október 16-án (szombaton) 10:00 órai indulással, időtartama 2,5 óra.

Őszi kulturális hetünk - okt. 25- nov. 6. -programjait az irodalom és a zene egy-egy érdekes műfajából választottuk.

Kihez szól a magyar népmese?

Vannak-e csodák az életben?

Mesélés régen és ma, lehetőségek és veszélyek.

Szülők, pedagógusok, művészek szerepe a meseátadásban.

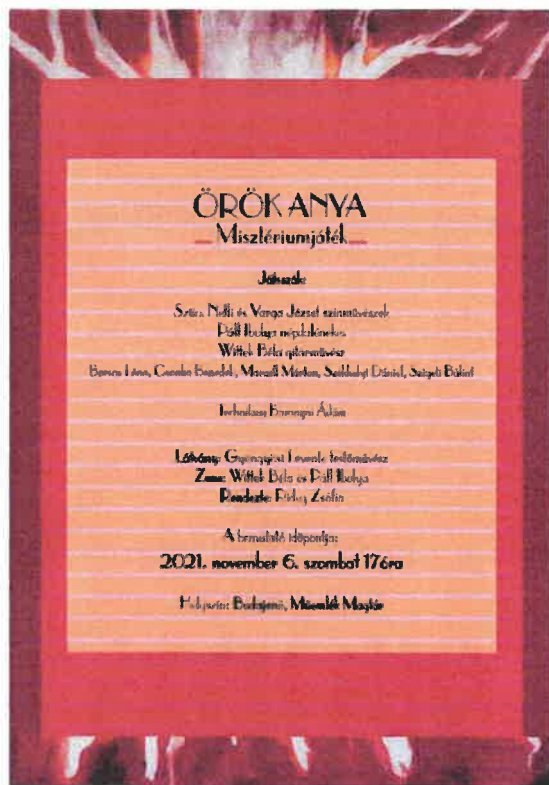
Magyarnak lenni rácsodálkozás és megélés csodája

Színházi ősbemutató!

"Örök Anya - Misztériumjáték"

A pandémia alatt a kultúra széles körű támogatásra sokféle pályázatot írt ki a NKA.

Az új színházi alkotások befogadását támogatta Budajenő Község Önkormányzat is azzal, hogy próba helységet biztosított a bemutatásra készülő előadás számára.

Az előadást Rideg Zsófia, a Nemzeti Színház dramaturg, rendezője írta.

Az előadást a Nemzeti Színház művészei és színházi főiskolások adták elő.

November 26-án MEGNYÍLT a Hagyományőrzők Házában

a SZABÓ ILDIKÓ Könyvtár, Információs és Közösségi Tér

A járványhelyzetre való tekintettel zártkörű eseményként került sor a könyvtár megnyitására.

A Pest Megyei Könyvtár igazgatója, Dr. Tóth Máté rövid beszédével köszöntötte az új és régi értékeket is képviselő otthonos hangulatú könyvtárat.

Külön örömmel méltatta, hogy névadónak olyan személyt választottunk, Szabó Ildikó személyében, aki színészként kötődött az irodalomhoz, költészethez, a könyvekhez.

Kiúzetés 75 éves megemlékezése alkalmából az őslakos sváb idősokkal készült visszaemlékező beszélgetés.

A film elkészítéséhez a Német Nemzetiségi Önkormányzat BGA pályázati támogatást nyert.

A szervezésben és lebonyolításban az értéktár közreműködött.

2022. január 01. – 2022. december 31.

Értékteremtő programunk fontos célja az Iskolai Közösségi Szolgálat befogadása.

A jövőben szeretnénk hagyományként beilleszteni az értéktár munkájába a diákokkal való együttműködést. A közösségi szellemiség fontos értékünk, ezért szeretnénk lehetőséget teremteni arra, hogy a helyi és szomszédos településen lakó középiskolásokat meg tudjuk szólítani, érdeklődővé, érdekeltté, cselekvővé tenni helyi programjaink iránt. A felhívásunkra, február közepére 3 helybéli középiskolás diák jelentkezett, akik a Farsang farka előadásban és felvonuláson is részt vettek.

Ez évi tavaszi kulturális programunk színház- zene- irodalom összeállítással készült.

márc. 25 --- A pap a hajléktalan és a gurva --- színházi ősbemutató
A karantén dráma, új fogalom, új jelző a színpadi műfajok között.

ápr. 10. --- Dr Jazz Doó --- Boogie Forever jezz est

ápr. 11. A Magyar költészet napja

ARANY és PETŐFI levelezéséből és verseiből készült összeállítás
Siposhegyi Zsolt és Plaszkó Bence színművészek előadásában

A Magtár alsó, tagolt tere remek lehetőséget nyújt különböző alkotások bemutatására, legyen az grafika, festmény, fotó vagy, szobor, textil vagy egyéb tárgyi alkotás.

Első alkalommal április 8-án -- KIKELET című kiállítást rendeztünk a Budajenői Általános Iskola rajztanára, Péter László vezetésével készült diákalkotásokból.

A kiállításon 81 alkotó kisdiák, 99 alkotása volt megtekinthető volt április végéig.
A kiállítás nagy sikert aratott a látogató diákok, tanárok és szülők és a helybéli érdeklődő lakosok körében is.

MADUKORI-koncert a Jeine Udvarház teraszán május 13-án

Akár egy méh, amely megporozza a virágot, majd összegyűjti a nektárt, hogy táplálja a közösséget, Bengálban így megy házról házra a vándorló bául énekes szent énekeket dalolva. Bengáli népi énekeket, táncot és verseket hallhattak az érdeklődők, akik a koncert végén különleges indiai ételeket kóstolhattak meg.

Június végén, Péter-Pál napjához közeledve településünk hagyományos nyárindító eseményére a „Falunap és Búcsú”.

A rendezvénysorozat első napján, a Gyergyói Fotóklub „Jel-képek” és a Biatorbágyi Fotóklub „Gyergyó 2022” című együttes kiállításának megnyitására került sor a Múemlék Magtár melletti Tó-parkban és a Magtár alsó szintjén.

Pest-megye testvérmegyéje a székelyföldi Hargita megye. A külhoni Értéktári együttműködés keretén belül a fotókkal „elbeszél” múlt épített és tárgyi emlékeit mutathattuk be a „Jel-képek” elnevezésű fotókiállítással - a Gyergyói Fotóklub alkotói kezességének válogatásából, a nyári hónapokban a Tó-park szabadtéri installációin.

Szeptember 7-én *IN ETERNUM* címmel új kiállítás megnyitására került sor.

A kiállítás a Gyergyószéki templomokat mutatta be.

A kövek, a falak, a harangok, a szobrok, az ablakok, a falfestmények, a díszek, a keresztek és a kőtáblák, mind-mind igaz történeteknek tanújelei.

Az iskolai időszak beköszöntével a „Hit közösséget termet” 2. évi programja, egy újabb színfolttal bővült. Az elmúlt év osztálykirándulásainak tapasztalata adta az ötletet a csoportok, osztályok számára.

Iskolanapok Budajenőn a Magtárban Budajenőn

Október 12-14-ig a budaörsi Bleyer Jakab Német Nemzetiségi Iskola 7. t osztálya két és fél tanítási napot töltött el a Magtárban. A nyelvi – német és angol – csoportok számára nemcsak játékos, projekt módszerű tanítási óráik mellett, a település épített értékeit, természeti szépségeit is megismerhették. A Magtár technikai adottságaival élményszerű órákat tartottak a helyi műemlékek ismeretiből.

Településünk tárgyi eszközei a falu múltját őrzik, helyi értékeink.

A régi Tűzoltószertár melletti két lajtos kocs felújításáért szervezett „Retro buli”, komoly összegű adománygyűjtésével válik lehetővé mindkét kocs felújítása.

Az év vége felé közeledve a legkisebbek, óvodásaink számára meglepetésként interaktív karácsonyi betlehemes koncerten vehettek részt, amelyet Farkas Tünde népzenező -népdalénekes közreműködésével játszottak közösen.

*Kultúrát ajándékozni (...) azt jelenti, hogy szomszúságot ajándékozol.
Antoine de Saint-Exupéry*

